

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཁས་པ་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཚིག་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་བྱང་འབྲེལ་དུ་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

@001A ༡༡༡། །སྤྱི་མ་དང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱོབ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་

ཡང་འབྲེལ་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་བསྒྲོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ། ཨ། །གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ །སྦྱོར་བཞི་བསྒྲོམ་སྐྱོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་

ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་འདས་ཡིན་པའི་

@002A ༄༄༅། །ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྟོར་བཞིའི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོར་

བཞིའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྣམ་མཁྲིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
ལོངས་

སྤྱལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྲིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱལ་

སྐྱུ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཆོ་ལོངས་སྐྱུ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོབ་ཟེར་ན། དེ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཆོ་ལོངས་སྐྱུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱུ་ལ་

པའི་སྐྱུ་འི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་རྩ་ལ་དུ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་

@002B ཅིག །བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། འདོད་པ་ཁམས་

དང་སྤྱིད་ཅི་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཛང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཏེ་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། བྱང་སེམས་རྒྱན་

མཐའ་བ་དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་

བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་གྱི་གནས་དེ། སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་
པས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག། བྱང་སེམས་རྒྱན་

མཐའ་བ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་འོག་མིན་ལ་བྱང་སེམས་དེས་ཞིང་དག་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་དག་པའི་ཞིང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་གནས་འོག་མིན་དེ། བྱང་

སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་མཐའ་དག་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་གནས་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དག་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་
ནས་རང་ཉིད་འཛང་རྒྱ་བའི་ཞིང་སྐྱབ་མི་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་བཞི་པར་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་

བ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ།

དེའི་མཚན་དཔེས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལོངས་སྐྱར་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའི་མཚན་དཔེས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ལོངས་སྐྱར་འགྱུར་སྲིད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

@003A ༄། །གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། གཟུགས་
སྤྱ་གྱུར་པའི་སྤྱ་

ཡིན་ན། གཟུགས་སྤྱ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་གང་ཞིག། སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
སྤྱ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བཅ་བོས་བསྐྱས་པའི་ལུས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ།

ནམ་བཤད་ལས། སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། བེམ་པོས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐྱེར་བཞི་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ། སྐྱལ་སྐྱུ་དང་
བཞི་ཡོད། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་

དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྔ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྔན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྦྲུམ་ལས། དེ་ལས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། ཁ་དོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། ལྔན་
པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། སྐྱོ་སྐྱེར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། སྐྱིབ་

པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་

@003B རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་འོད་གསལ་བ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་ཁྲར། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་
ཤེས་བྱའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་གི། སྒྲིབ་

གསུམ་ལས་ནི་དེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ཡང་

ལྷན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞལ་མེད་དང་། གངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་གངས་མེད་པ་དང་། སྒྲ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་
གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་གནས་

ཀྱི་མི་མཉམ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྒྱད་ཁྲར། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་

པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག

པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྔ་ན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེན་གྱི་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱེ་ལ། །འོག་ནས་འབྱུང་བ་

ལྟར་ཉར་གཅིག་དང་། །གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནས་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྔ་ཡོད་པར་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་བཤད་འདུ་ལོ། །ལོངས་སྐྱེ་དེ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ངེས་པ་ལོ། །ལོངས་སྐྱེ་
དེ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ངེས་པ་

ལྟ་དང་། །བྱད་པར་ལྔ་ལྔ་རྟུ་བཤད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་ཆོས་སྟོན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། །གསུང་བཟོད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། །བྱགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། །འབད་ཚོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་
མེད་པ་དང་། །གདུལ་བྱའི་ངོ་བོར་སྐྱེལ་པ་སྐྱེ་

@004A ༄། །ཆོག་ས་སུ་སྤྲང་བ་དང་ལྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། །རྒྱད་ཆུང་། །བཟོད་སྟོན་མཛད་རྒྱན་མི་ཆད་དང་། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་

སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྒྲ་

ཚོགས་ནམ་ལྔར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་བའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བཟོ་བོ་སྒྲུལ་སྒྲུ། རྩེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཁྲར། བཟོ་དང་
རྩེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་པར་དང་ལྔན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཁྲར། ཚོས་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མ་གཡོས་བར། །སྒྲུལ་བའི་རང་བཞིན་
སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཞེས་

པ་ནས། སྟོན་པ་ཇི་སྟོན་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མཚམས་ཡོད་དེ། དེས་ནམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ཐོབ་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་

བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཇི་སྟོན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་དཔེས་སྒྲས་པའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་ལོངས་སྒྲུའི་

ལུས་སུ་གནས་གྱུར་པ་དང་།

ལོངས་སྤྱོད་དང་དངོས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་རྩལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་གངས་མེད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ༥། ༥།གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་ལ། ཁ་ཅིག་།
སྤྱོད་

བཞིའི་སྤྱོད་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་བཞི་བསྐྱོམ་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་བཞིའི་རྩལ་སུ་གྲུབ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་

@004B ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་། །བྱང་སེམས་སྤྱན་མཐའ་བ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སྤྱལ་སྤྱོད་མཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྤྱལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་མ་ཁྱབ།
མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་མ་ཆོག་གི་

སྤྱལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡང་ན་འདིར་མ་ཁྱབ་ཤི། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་དུ་མ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་སྤང་བས་དཔུང་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། བྱང་སེམས་སྤྱན་མཐའ་བ་

གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་

ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཇི་ལྟ་
བ་གཟིགས་པའི་རྣམ་

མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པའགྲུབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེས་དེ་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་ཇི་འདི་དགོངས་པ་

ལ་ནང་འགལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བཅའ་པོ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་རྟལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

མ་བྱུང་བྱས་པ་ལ། བྱུང་པར་ཐལ། ཏུལ་

དུ་བྱུང་པ་བཅའ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟུང་། གོང་གི་རྟགས་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཚན་དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ངོ་བོ་ཉིད་སྟུ། །གཉིས་པ་གཞུང་

@005A ༄༅། །དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་སྟུ། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྟུ། ལོངས་སྟུ།
སྟུལ་སྟུའི་རྣམ་

གཞག་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་བར་ཆོག་སྟུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི་འགྲེལ་བར།
ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། འཕྲོས་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་

ལྡན་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་

པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལས་འབྲེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་

ཆོས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་གང་དག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལྡན་པའི་བྱུང་པར་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་བྱུང་པར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སྟེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་དག་རང་བཞིན་

བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་ཏེ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་།

སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་

@005B འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་གང་
ཞིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུར་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེ་སྐྱུ་བཞི་པོའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྒྲིབ་
གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་

བའི་མཐར་ཐུག་གི་དབྱིངས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་

དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོན་དམ་བཤེན་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་སྐྱུ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ལྷོག་བ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ལྷོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རང་བཞིན་

གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། སློབ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་སྤངས་པའི་སྐྱུ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པར་ཐལ་

@006A ༄། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག སློབ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་སྤངས་པར་དག་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན།

སྟོ་བྱུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོ་བྱུར་གྱི་ངི་མ་སྤངས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །

སྟོ་བྱུར་ནམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན། སྟོ་བྱུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོ་བྱུར་གྱི་ངི་མ་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོ་བྱུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།

སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་

བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་སྟོང་དེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེར་འགྱུར་རུང་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་

@006B སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག། དེ་ལྟ་ན་དེ་དེར་འགྱུར་རུང་དུ་གྱུབ་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཤེས་བྱ་མི་མཁུན་པས་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཟེར་ན། འོན། དེ་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་

གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གང་རུང་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་

ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་

རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། གནས་གྱུར་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ་
ལོ། ༥ །།གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་

ལ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་འི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒོ་བྱུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་

འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་བྱུང་ཚེས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་ལྡན་པ་བྲལ་བ་རོ་བོའི་བྱུང་པར་

གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ༥ །།གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན། ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་

མ་བྱལ།

འདོད་ན། ལྷོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྒྲོལ། །ཟེར་ན། ལོངས་སྐྱལ་གང་རུང་ཡིན་ན། གཟུགས་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ།
དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། གཟུགས་སྐྱེ་

@007A ༄། །ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་མངོན་
སྟུང་གི་སྟོན་

ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུད་གྲྭ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོན་མིད་དེ། དེ་ནི་ལྷོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་

ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་ངེས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་དེས་

ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ནམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ན་མ་
ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་

ཅན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཡོད་ལ། སངས་མ་རྒྱས་པའི་ཆོ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་མཁས་
པ་ལ་གྲགས་པའི་ཉག་པ་ཡིན་

པས་ཉག་པར་འཛོག་རིགས་ཀྱི། ལྷན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་ཉག་པ་ཡིན་ན། ཉག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཨྱ ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་།
བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་

པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྩབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི་འགྲེལ་པར། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་

ལ་སོགས་པ་ནས་འཕགས་པའི་

@007B ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་གྱི་སྐྱུར་མདོན་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ལ། འཕྲོས་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་
ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་། ཞེས་པ་

ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འགྱུར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་
དཔུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་

རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་བར་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་
དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཉིས་

སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་

བཞི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གཅིག

སྟེ་མཐར་གྱིས་ནི་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་ས་དང་རྩ་མེ་རྩུང་སྟོན་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོ་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་

པ་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་རྒྱུ་དུ་བལྟ་བ་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཞག་པར་གཟུགས་ཆེ་རྒྱུ་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་ནང་རྣལ་
འབྱོར་པར་མ་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་

མ་བཞག་པར་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི་ཟླ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཟླ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྟེ་ཟླ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་

@008A ༄། །དང་། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་ཤེས་བྱུག་དང་། ཆོས་དོན་ངེས་ཆོག་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་། རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དམིགས་པ་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

དག་པ་བཞི་དང་། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་སེམས་ཡོ་བྱད་ལས་སྐྱེ་བ་མོས་པ་སྟོན་ལམ་རྩ་འཕུལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ལ་དབང་བ་བཅུ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་
དག་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་

ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྐྱེད་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཚོས་སྟོན་པའི་ཚེ་ཉན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དང་ཁྲོ་བ་དང་དེ་
གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་

རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་བསྐྱེད་བ་མི་མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་
ཕན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་སྤར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཅུ་བའི་དང་གི་སྐྱུས་བསྟན་པའི་ལམ་

ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཏི་ཟག་མེད་

ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ། ༥ ། །གཉིས་པ་

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
བཤད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་

@008B གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་
དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐེག

ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོབ་དཔོན་སིངྒེ་བཟང་པོས་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་བཞེད་ཟེར་ན། དེ་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག། ཅེས་

མདོར་བསྟན་ནས། དེ་དག་གང་ཡིན་

ཞེན། བྱང་རྩ་བ་སྤྱོད་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སྐྱབས་འདིར་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱིས་
དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་

སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱིར་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་རུང་ཡང་སྐྱབས་འདིར་འགྲེལ་བས་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་སྐྱར་བར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་

ཆེན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་གསུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་འཕགས་
པས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐྱེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཆོག་མི་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྟན་པར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་མི་

བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་བཞེད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱ་
མཆེད་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་

@009A ༄། །པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་ལྟ་བའི་འཆད་རྩལ་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱའི་གྲངས་ངེས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐོགས་

མེད་སྐྱ་མཆེད་གཉིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་མི་བཞེད་དོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་བཞེད་པར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལམ་ལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་
ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་ལོ། །ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་

ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་བཞེད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བར། ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་
གོལ་སྡེའི་རྒྱད་ལ་ཡེ་ཤེས་

ཚེས་སྐྱ་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ལོག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ །སློབ་དཔོན་འཕགས་
པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ། ལོངས་སྐྱ། སྐྱ་ལ་སྐྱ་དང་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་སྐྱབ་ཟེན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །སངས་རྒྱས་

ཀྱི་སྐྱ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་ཟེར་ན། དེ་ངེས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐྱ་གསུམ་དག་གི་རང་གཞན་

གྱི། །དོན་འདི་ཉིད་དང་བཅས་པར་

@009B བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་། །སྟོབ་དཔོན་སོ་རྒྱུ་བཟང་པོས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་མི་བཞེད་ཟེར་ན། དེ་བཞེད་པར་ཐལ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་དེ་ལ། །གསུམ་དང་བཞི་
གང་དུ་གྲངས་ངེས་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་བཞེད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། །དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱ་ལ་གསུམ་དང་བཞིར་ཡང་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་ནི་དབྱེ་བསྟུའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་། །སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ། རོ་

བོ་ཉིད་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱས་བསྐྱས་པར་འདོད་ན། །སྤངས་པ་མཐར་
བྱུག་གིས་བསྐྱས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་

སྟན་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་། །སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་

གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས། ལོངས་སྐྱུས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གོ་ལ་སྒྲེས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། བྱུང་པ་དེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཉི་ཁྲི་སྒྲུང་བར་ཡང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་གང་རུང་
ཡིན་ན། སངས་རྒྱལ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་

@010A ༄། ཉོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ལོངས་སྐྱུ་དེ་བྱུང་འཕགས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་མེད་པར་

ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐྱ་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཞིག་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐུལ་སྐྱ་དེ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐུལ་
སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལས་མ་དག་

པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟོ་བོ་སྐུལ་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐུལ་སྐྱ་དེ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མིན་ཟེར་ན།
འོ་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། དེ་

ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡིན་

ཏན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ འོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ། སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དོན་དམ་བདེན་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་འོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ། སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཟེར་
ན། དེ་མ་ཡིན་པར་

@010B ཐལ། དེ་ལོངས་སྐྱེའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། ལོངས་སྐྱེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་

ན། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ཤེས་པ་མཐར་ཐུག་དེ། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་
ཤེས་པའི་དབང་པོ་

སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་གྱི་སྒོ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒོས་ཀྱང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྐྱའི་གྲངས་ངེས་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་
སྐབས་བརྒྱད་པའི་ལུས་རྣམ་

གཞག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་བསྟན། ཡོངས་སྒྱུད་རྫོགས་བཅས་ཞེས་པས་ཡོངས་སྐྱ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱལ་པ་

(I) | ཁྱིམ་བས་སྐྱལ་སྐྱལ་མཛད་པ་དང་བཅས་

བསྟན། ཆོས་སྐྱལ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཁྱིམ་བས་ལུས་བསྟན་བཤམ་སྐྱུར་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤམ་གྱི་བཟོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། ཁྱེ་

@011A ༄༄༅། རོགས་ཀླང་པ་བཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཁྱིམ་པ་ནས། ཆོས་གྱི་སྐྱུ་ཁྱིམ་བཟོད་པ་
ཡིན། ཁྱིམ་པའི་བར་གྱིས་ངོ་

བོ་ཉིད་སྐྱུ་རྒྱས་པར་བཤམ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། ཁྱིམ་པ་ནས། ཏྲག་པ་ཁྱིམ་གྱང་བཟོད་པ་ཡིན། ཁྱིམ་པའི་བར་གྱིས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངོ་འཛིན་དང་སྒྲོན་གནས་
མཁུན་པའི་ཉིང་ངོ་འཛིན་གཉིས་

རྒྱས་པར་བཤམ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ཁྱིམ་རོགས་ཀླང་པ་བཞེས་ལོངས་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་། ཁྱིམ་པ་ནས། དཔེ་བྱུང་

བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་

པའི་བར་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། གང་གི་སྲིད་པ། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་སྤྱུལ་སྤྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་པ་
ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་

བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལས་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོས་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཅེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་གཙོ་

བོར་བསྟན། ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་པས་ལོངས་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བསྟན། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱུལ་པ་ནི། །ཞེས་པས་སྤྱུལ་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བསྟན། ཆོས་སྤྱོད་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་
པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་

མཛད་པ་དང་བཅས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན། ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆད་མེད་

དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་

@011B ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་འཆད་རྩལ་ནི་འཕགས་བགོལ་སྒྲེ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱའི་གྲངས་ངེས་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གོལ་སྒྲེའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཙུན་པ་གོལ་སྒྲེ། ཤུཌི་པ།

ཨ་བྱ་ཡ། རིན་ཆེན་གྲགས་པ་སོགས་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ། ལོངས་སྐྱ། སྐུ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་
གྱིས་སྐྱ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་མཛད་

ཅིང་། དེ་ལ་ཤུཌི་པ་སོགས་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ཀྱང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱ་གསུམ་དང་བཞི་གང་དུ་གྲངས་ངེས་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་བཞེད་པས།
སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་དེ་རང་ལྷགས་སུ་

མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལྷགས་དེ་ལ། བྱང་རྩལ་སྤྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་རྒྱས་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཆད་ན་མཐུག་ཏུ།

ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་འབྱུང་མིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མིད་དེ། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ལ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་སྒྱུར་བདེ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་

ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ་དོད་ལ་རྩ་མ་ཏུ་ཀླ་ཡ་ཞེས་འབྱུང་དགོས་པ་ལས་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཏུ་ཕྱིས་ཏེ་རྩ་མ་ཡ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་བོད་སྐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞེས་པར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གོང་ས་ལྟ་པ་

ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་སྐྱེ་དོད་དེ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྱུར་མ་འགྲིག་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོའི་ལུགས་དེ་ལ། ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་
གཞུང་འདི་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལུས་

@012A ༄། །རྣམ་གཞག་དེ་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་བསྟན་ལའད་སྒྱུར་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མིད་དེ། གཞུང་དེ་ལུས་བསྟན་ལའད་སྒྱུར་བའི་གཞུང་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཚེས་

སྐྱའི་ལུས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཡེ་
ཤེས་ཚེས་སྐྱ་

ཉིད་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནམས་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་མོས་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་དེ་མོས་པ་རབ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་རྒྱུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་
དང་། འོངས་སྟོན་དེ་མོས་པ་འབྱིང་བྱུང་

འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐྱ་དེ། མོས་པ་ཐ་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། ༥ ། །ཟག་

བཅས་གནས་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་

ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་བའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་བར་ཉར་གཅིག་ཡོད། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉར་གཅིག་པོ་དེ།

རང་གི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཚན་བྱེད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱུར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཟུགས་སྐྱེ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྐྱང་བ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་

@012B སྒྲིབ། ། ཨ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉར་གཅིག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུར་མི་བཞེད་
པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་

ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྗེས་འབྲང་བཅུན་པ་གྲོལ་སྡེ། རྒྱུ་ལ། ཨ། སྐྱེ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་སྒྲིབ། ཟེར་ན་མ་

ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་

ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་བརྒྱན་པའི་བསྟན་བྱའི་སྒྲིབ་གྲངས་ངེས་དང་། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་

བཞེད་ཚུལ་མཐུན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་མཐུན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་བ་འདིར་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དེ་འགོག་པར་མཇེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས། གཞན་དག་ནི། ཞེས་

པ་ནས། ཇི་ལྟར་བསྟུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། གཞན་དག་ན་རེ་དགོས་པ་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་འགྲེལ་བ་ཉི་བྱི་སྒྲིབ་བའི་སྐྱབས་འདིར་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་བཞེད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་བྱི་སྒྲིབ་

བའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཁོ་

ནར་མ་ངེས་པར་འདི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ཁྱི་སྤྲང་བའི་འཆད་ཚུལ་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
གྱི་དགོངས་པར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་

@013A ༄། དེར་ཐལ། ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་བྱས་ན་སྐབས་འདིར་འཕགས་པ་ནོར་བའམ།
ཡང་ན་སློབ་

དཔོན་འབྲུལ་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱས་བསྐྱས་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་
གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས།

ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་སྐྱ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དེ་

སྒྲུབ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱ་བསྐྱུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་
བསྐྱུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་

ན་རེ། དེ་དེས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྐྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩ་ལ་གྱིས་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ངོ་བོ་
ཉིད་སྐྱ་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱ་གསུམ་ཁོ་ནར་

གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་འདིར་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་སྐྱོར་བའི་ཆོ། སྐྱ་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དེ་གསུམ་གཙོ་
བོར་བསྐྱན་པར་བཞེད་པ་ལ་

དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བཞི་དང་ལྔར་ཡང་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་

@013B རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་སྐྱེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་

ངོས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་བསྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པ་ཁས། འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་གཉིས་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མ་ཁྲལ་ཟེར།
མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཆོ་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་དེ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་

ཡོད་པར་གཙོད་གྱི། གཞན་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡང་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག འཕྲིངས་སྐྱེ་དང་མཆོག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་བོ་མེད་པར་
ཐལ། དང་པོ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་གང་

@014A ༄། །ཟག་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲལ། ཕྱི་མ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན། ལས་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་

གཉིས་རྟོགས་

པའི་ལས་མ་དག་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ། རྟགས་དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ལས་མ་དག་པའི་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་དང་། མཆོག་གི་སྤྱོ་ལ་སྤྱི་འཁོར་དུ་
གྱུར་པའི་ལས་མ་

དག་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མས་དེ་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་དུ་མས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
བྱལ་སྟེ། གང་དག་

ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྤྱོ་མཐོང་བའི་ལས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། གང་ཟག་དེས་
གཟུགས་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་

བའི་ཚུལ་རྐང་པ་ཕྱི་མས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལུང་ལས་བདུད་སོགས་གྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིར་

གཅིག་པོ་དེ་ཡི་ཤེས་

ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉར་གཅིག་པོ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ཟག་མེད་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྡེ་ཆོན་ཡི་
ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བྱང་ཕྱོགས་སོ་

@014B བདུན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཚུ་བར། སུམ་ཅུ་བདུན་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༔ ཟད་པར་།འགྲེལ་པ་ལས། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མ་ཐའ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་

སེམས་ཉིན་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བཏེན་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་ས་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོས་བྱུང་པར་སྒྲུང་བའི་རང་གི་གྲོགས་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་

མཚུངས་ལྡན་དན་བཅས་པའི་རིག་པ་དེ། ཟད་

པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བར། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཅན་
གྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་ས་

སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩའི་གོ་སར་ཡང་སས་བྱུང་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་རྒྱས་ཏེ། ས་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཕན་རྒྱན་གོ་ས་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། ཏིང་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཟད་པར་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་

@015A ༄། །གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུན་པ་ཉིར་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པ་
གང་ཞིག །

རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། གཙོ་བོ་སྦྱོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱུང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་
ཡིན་ན། གཟུགས་ཅན་

མཐའ་དག་ལ་སས་བྱབ་པར་སྦྱོ་རྒྱས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྒྱ་དང་མེ་

སོགས་ལ་ཡང་སས་བྱ་བ་

པར་སྒྲོ་ཅུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲོའོ། །ཁ་ཅིག །ཟད་པར་སྒྲོན་པོའི་སྒྲིམ་ཆེད་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོན་པོས་བྱ་བ་པར་སྒྲོ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་

ཟད་པར་སྒྲོན་པོའི་སྒྲིམ་ཆེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྒྲོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་

ནག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ན་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་ནག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་གི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོན་པོས་བྱ་བ་པར་སྒྲོ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་

ལ་སྒྲོན་པོས་བྱ་བ་པར་སྒྲོ་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྒྲོ་བ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཡིན་ན། འབྲུལ་

ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ན།

@015B ཁ་ཅིག །དེ་བྱུང་པར་ཐལ། གུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲིང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་

འགའ་ཞིག་ལ་དོན་དུ་སས་མ་བྱུང་གུང་སས་བྱུང་པར་སྒྲིང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་

ཅིག །སློབ་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཟད་པ་གྱི་སྐྱེ་

མཆེད་ལ་འོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློབ་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་

སྒྲིང་བའི་ས་མཚན་

ཉིད་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་དམིགས་ཏེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་

ནས་གཞུགས་ཅན་གཞན་འགའ་

ཞིག་ལ་སས་ཁྱབ་པར་སྒྲུང་བར་སྒྲོ་རྩལ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་སྒྲོན་པོ་མིན་པ་ལ་སྒྲོན་པོར་མེས་པར་བྱས་ཏེ་
བསྐྱེམས་པས་གོམས་པ་མཐར་

ཐུབ་པའི་ཆོ་སྒྲོན་པོར་བསྐྱར་རྩལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མེས་པ་དང་ཇི་སྟོན་གྱི་པར་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་དེར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལ་སོག་
སྒྲ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་

བྱེད་རྩལ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཎ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གཞོན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་
གཞུགས་མེད་གྱི་དངོས་

@016A ༄། །གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཅན་གྱི་གོ་སར་ས་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་བར་བྱེད་རྩལ་པའི་རང་གི་གྲོགས་ཏིང་

འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་

ལྷན་དང་བཅས་ཤིང་ཟིལ་གཞོན་དག་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བརྩུ་ཡོད་དེ། ཟམ་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩུ་དང་། མི་དང་། རྩུང་དང་།
སྤྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་

དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་། ཟད་པར་ནམ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་གྱི་སེམས་བརྟེན་ནི། ཉི་ཁྲི་སྤྲང་བར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་
ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པོ་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཟད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པའོ་
གཉིས་ནི་གཟུགས་མིད་དག།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དགྲུ་ཡོད་དེ། རྩུ་དངས་ཤིང་བྲི་མ་མིད་པ་དང་། འོག་དུ་ཤིང་སྟེང་དུ་དུ་བ་བར་དུ་མེ་འབར་བ་དང་། ལུས་གྱི་ཆ་

གང་དུ་རྒྱུ་གིས་རིག་པ་

དང་། ར་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་རས་སྟོན་པོ་དང་། དེ་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། བུམ་ནང་གི་མར་མའི་འོད་ཚིག་པ་ལ་ཕོག་པའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་ཁང་གི་
བྱག་པ་ནམ་མཁའ་

ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་ཕྱེ་སྟེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཏེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་བསྟོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཏུ་སྒྲུལ་ཞིང་མང་པོར་བསྒྱུར་བ་དང་།
ས་ལ་ཕྱེ་བཞིན་དུ་འཕྱུལ་བ་

@016B དང་། ཕྱ་སྟོང་ས་བཞིན་དུ་འགོ་བ་དང་། རི་སོགས་སྒྲུལ་བ་དང་། ཕྱ་སྒྲུལ་ཏེ་ཆར་འབབས་པ་དང་། སྟོང་ཁ་སོགས་ནས་མེ་འབྱིན་པ་དང་། རྒྱུང་ལྟར་འགོ་བ་དང་། གཟུགས་སྟོ་སེར་
སོགས་སུ་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཏིང་འཛིན་

ཅུལ་བྱང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་ཟད་པར་བཤའ་ནས་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྒྲུལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྟ་ནི་

སྒོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྒྲོ་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་

དང་། སྒྲོ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་སྤྱིར་། རྒྱུ་མཆོད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་ཟད་ཟད་གྱི་པར་དུ་སྒྲོ་རྣམས་པའི་རིགས་
ཅན་ཞིག་དགོས་ལ་དེ་དག་ལ་དེ་

ལྟར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། ༥ །།གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། འོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཟད་པར་མི་གཙང་ལ་
སོགས། །ཡང་དག

མིན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། ཟེར་ན། མ་ཁྲུག། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། ཁ་ཅིག། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། ཉིང་
འཇོན་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མ་ཆགས་པའི་སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་། དེར་ཐལ།

ཟད་པར་དང་པོ་

བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཟད་པར་བཅུ་ལྔ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་

@017A ༄༅། །པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་གསལ་སྒྲུང་ལ་འབྲུལ་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། རེ་ཞིག་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གསེར་དུ་སྦྱུལ་པའི་གསེར་དེ་གསེར་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་ས་རྩོམ་པ་གསེར་
དུ་སྦྱུལ་ཅུས་པ་གང་

ཞིག །དེ་ལྟར་སྦྱུལ་པའི་གསེར་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སློབ་ལྡན་གསེར་དུ་སྦྱུལ་པ་དེ་གསེར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། ཟེལ་གཞོན་

འགྲེལ་པ་ལས། ནང་

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་རྒྱང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་དཔུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་། རང་གི་
སེམས་ཏིན་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་ལ་བཏིན་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་རུང་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བྱུང་པར་སྒྲིཊ་ལུས་པའི་རང་གི་གོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིག་པ། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྒྲི་
མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་

ན། ཟེལ་གཞོན་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
སོ། །ཁ་

ཅིག །རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་གསུམ་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ནང་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཐར་

@017B ཟད་པར་ཟིལ་གཞོན་རྣམས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་ཡིན། །བསྟན་ལམ་ཁྱུགས་པ་ལ་འདི་དག་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
ཐེག་དམན་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་

པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པར་མའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དང་སྟོང་ལྟར་བ་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་ཞེས་

མིང་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ། མ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྣམ་ཐར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
ཅན་གྱི་གོ་སར་ཁ་དོག་དང་(DPHYI)གས་

སོགས་གང་ཡང་རུང་བས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བྱུང་པར་སྟོན་ཤིང་རྣམ་ཐར་དག་བྱེད་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། །ཁ་དོག་

ཟིལ་གཞོན་བཞི་དང་དབྱིབས་ཟིལ་

གཞོན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད། རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟིལ་གཞོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་གྱི་རྩེས་སུ་ཟིལ་གཞོན་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་སྟོབ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད། དེ་ནས་ཟད་པར་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་

སྟོབ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱམས་ལས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཟད་

བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་དགར་འབྱུར་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་གྱང་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ལཤད་ལས་གྱང་། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གཞོན་དང་ཟད་པར་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྡེ་མ་སྡེ་མ་ཡིན་

@018A ༄། །ལ། དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་ཟད་པར་སྟོན་དང་ཟིལ་གཞོན་རྩེས་སུ་ཐོབ་པའི་གོ་

རིམ་བཤད་པ་ནི་སྒྲར་

གྱི་ལུང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། འདིར་བྲན་པར་སྒྲོན་དང་བེལ་གཞོན་དེའི་རྩེས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི། ཅུ་བར། བྲན་པར་གྱི་རྩེས་སུ་བེལ་གཞོན་བཤད་པའི་བཤད་

རིམ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་། བེལ་གཞོན་གྱི་སྒྲོན་དུ་བྲན་པར་ཐོབ་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་ཐལ། རྣམ་ཐར་བྲན་པར་

བེལ་གཞོན་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྒྲིད་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་དག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་བཤད་སོགས་དང་

འགལ་བར་བསྐྱབས་བེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་དང་དབྱིབས་བེལ་གཞོན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

དང་དབྱིབས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་

གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱིབས་ཟེལ་གཞོན་ལ་གཟུགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ཡིན་ན། གཟུགས་

དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།། ཉོན་མོད་ཏིང་འཛིན་།།གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཏེ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་ཐོས་ཉོན་མོངས་

@018B མེད་པའི་ལྟ་ཞེས་སོགས་རྟུང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་བར། ཉོན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་རྒྱུངས་འབྱིན་
མཛད་པ་ཡིན་ནི། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །

ཆོག་དོན་ནི། རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་

མེངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རང་

ལ་ལྟ་བའི་མིའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་སློང་བ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གོང་བྱིར་སོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
ལྟ་བའི་སྤྱོད་འཕྲིན་ཉོན་མོངས་རྣམས་

རྒྱལ་གཙོད་རྒྱལ་པའི་བྱེད་ལས་དང་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིའི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དེས་གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་པ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཤ། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འབད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་བཤ།

སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་

དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གདུལ་

བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་འབད་མེད་དུ་སྟོང་ལྷན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་འབད་མེད་དུ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

@019A ༄། མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་གཏན་ནས་སྒྲིང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་གཞན་སྐུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱངས་ནས་འབྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འདྲད་པ་དང་བྱས་པ་རྒྱད་ཟླ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་

ཆོ་གདུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྩུངས་ནས་འབྱེན་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་དུས་རྟག་རྟ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་

ཟག་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་

འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་དམིགས་ནས་བདེན་ཞེན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཙུ་བར། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་

ཆགས་པ་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། ༥། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསྟན་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་རྒྱུད་ལ་
ལྷན་པའི་གང་ཟག་ལ་

དམིགས་པའི་མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་
མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ།

ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱལ་ལ་སྤྲུམ་ཆོག་དོན་ལས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་ཕྱེན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀས་ཉོན་

མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ཇི་འཛིན་གཉིས་

@019B ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ། རང་ལ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་མི་ཡི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་རེ་ཞིག་འགོག་ཉུང་པས་ཉོན་མོངས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་མི་བྱེད་
པར་མཚུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་

འཕགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དཔའི་ཉིང་ཇི་འཛིན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་རྩལ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག། ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ཇི་འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་
མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར། ༥ །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤོང་པ་ལ། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ཇི་
འཛིན་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག།

པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོསྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་

པ་ལ་དམིགས་ནས་

མཚམས་མེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་གྱི་བྲག་ཕྱང་བའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་

འདྲ་བཤེག་པའི་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གྲོང་
སོགས་སུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ། རང་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་བའི་

གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཆེ་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དག་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དག་བ་སྐྱེ་སྤྱི་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཁ་
ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་

@020A ༄། ༄། སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྒྲིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ལེགས་སྐྱར་ལྟས་བྱིན་བདུད་སོགས་གྱི་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་ནས་སྐྱར་

འདེབས་སོགས་

གྱི་སྒོ་ནས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲངས་ཚོར་དང་བཤད་ཚོད་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། གཞོད་པ་
དང་སྒྱག

བསྐལ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་

དེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྟོན་དང་བཅས་པར་མཐོང་། ལས་དག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོན་དང་བྲལ་
བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་སྲིད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐྱབས་

སུ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མེད་མཐུན་ཏིང་འཛིན་། ། གཉིས་པ་སྒྲོན་གནས་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤྲོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སྒྲོན་གནས་མཐུན་པ་ནི། ། ཞེས་

སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲོན་གནས་མཐུན་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡི་ནི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་

@020B ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོས་སྔར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲོས་ཤད་པ་དེར་འདུས་སོ། ། རྒྱུ་ལྡན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་གནས་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་

མེད་སྒྲོན་གནས་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་།

དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག

རྟ་གནས་པ་དང་། འདྲི་བ་ཀྱན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་རྟུས་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐྱབས་སུ་མ་ཐའ་དཔུང་པ་ལ། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྟོན་གནས་མ་བྱེན་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྟག་པར་

གནས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྟུས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྟོན་གནས་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལན་མི་འདེབས་པའི་འདྲི་བ་མེད་
ཟེར་ན། འོ་ན།

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་དྲི་བ་ལ་སྟོན་པས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སྟོན་པས་ལན་མི་འདེབས་པའི་དྲི་བ་མེད་

པའི་སྒྱུར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྒྱུར། ། ཨོ ། །རང་ལྷགས་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་ངྱི་བ་དྲུ་མའི་ལན་འདེབ་

@021A ཨྱ། །རྣམ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་རབ་རྩ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། ལྷོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་
ལྷོན་གནས་མཁྱེན་པའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་བྱང་ཚེས་ལྷན་གྱི་སྤར་བཤད་པ་རྣམ་རོ། ༥ །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས། ཚེས་སྟུ་རྟག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་དང་། བྱབ་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་དང་སྤྱི་མ་ཟིན་གྲང་འབྲེལ་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་བཞི་སྟོ་

ནས་དོན་མཛད་མི་མཛད་ཀྱི་

ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏུས་རྟག་ཏུ་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུངས། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྐབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་ནི།
རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་

ནས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་པས། ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་སྒྲུལ་དུ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་

བར་གསུངས། ཆོག་དོན་ལ། སྒྲུང་གི་ཚུངས་པ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་ནས་
གདུལ་བུའི་དོན་མཛད་ཚུལ་

ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ནས་གདུལ་བུ་གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་གང་དང་ནི་ཏུས་གང་གི་ཆོ་

དངོས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཕན་པར་བྱུང་པ་དེ་

@021B དང་དེ་ལ་སྐྱོད་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་སྟོན་དོན་མཛད་ཀྱི། ཆོག་མ་བསགས་ཤིང་རྒྱུད་མ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་སྟོན་དོན་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་ནི། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་

ཕབ་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞེས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། འགྲེལ་པར། དཔེར་ན། ལྷ་ཡི་དབང་པོས་ཆར་ཕབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་

བར་གསུངས། ཆོག་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ན་མས་ནི་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་བྱུང་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོད་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་
སྐལ་པ་བཟང་པོ་མི་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

པར་ཐལ། དེ་དག་སྟོད་ལ་དངོས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐལ་པ་མེད་པས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་རུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་ས་བོན་མི་རུང་

བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱུ་གྱུ་སྒྲོན་

པོ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བྱབ་ཏུག་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས། གྲིང་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ཡང་ཚུ་བར་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་ལ་བྱབ་པ་ཞེས་

བཅོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཏུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཅོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད།

གཉིས་པ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་མཛད་བརྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞེས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་ལའང་པའི་རྩལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱང་བའི་སྟོན་སྲུང་བ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཞེས་པ་ནས། ཏུག་པ་ཞེས་མངོན་

@022A ༄། །པར་བཅོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཆོག་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བྱབ་པ་ཞེས་ངེས་པར་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐལ་ལྷན་མཐའ་དག་

ལ་མཇད་པ་འཕྲིན་ལས་

འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ཏྲག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུན་ཆད་པ་འམ་ཟད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ༥ ལོངས་
སྒྱུ།།གསུམ་པ་ལོངས་སྒྱུ་

བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་པའི་ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་སྒྱུར་

བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན། ཞེས་པ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་བར་

གསུངས། འཕྲོས་ནི། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐབས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱལ་ཏེ། ཞེས་པ་

ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་
དང་། མཐའ་དཔྱད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཤིང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་ལོངས་

@022B སྟོད་རྫོགས་སྐར་བཞེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉི་བར་ལོངས་སྟོད་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྟར་ལྟན་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཟིགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་
དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་

ཅིག །གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་རང་སྣང་ལ་མེད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་རང་སྣང་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་

འཕགས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ནམ་མཁུན་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། །ནམ་མཁུན་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། །ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་གདུལ་བའི་རྒྱུད་དཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། ལས་མ་བྱས་

བ་དང་འཕྲད་པ་དང་བྱས་པ་རྒྱུད་གྲོས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་རུ་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཐོབ་བྱ་
སངས་རྒྱས་དེ་གདུལ་བའི་རྒྱུད་

གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། །ཉགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན། །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་
ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་

ཡོན་ཏན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག ཤེར་ཕྱིན་སྐུ་མ་བརྒྱུ་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་པོ་དེ་སངས་
རྒྱས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་

@023A ༄། ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་ངག་ཡིན་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུང་པ་
པོའི་སངས་རྒྱས་

མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་
སེམས་ཅན་ཡིན་

པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག འཛུངས་སྐྱུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཚན་དཔེ་གསལ་ཇོགས་ཀྱིས་སྒྲས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལོངས་སྐྱུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་

སྟེ། ཅུ་བར། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
དང་ལྷན་

པའི་ཆོས་ཡིན་ན། གཞུགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། དབྱིབས་ཅན་ན་དེ་གཞུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་སྐྱ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དེ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་
སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་

པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་བྱེད་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་

རྒྱལ་ས་སངས་

@023B གྲུས་ནང་པན་ཚུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་བྱེད་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་ཆོག་ལ་འཁྲིན། ཡོ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་

མངོན་སུམ་གྱི་མངོན་སུམ་སྟོང་ཡུལ་གྱི་ད་པ་མིན་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །འོངས་སྐྱུ་འི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོངས་སྐྱུ་མིན་གྱང་། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། ཅན་ང་གོ་མིས། ཁ་
ཅིག །ཡིད་ཀྱི་ཁོ་ན་

སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་ཉིད་དུ་ཉི་ཉོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་བ་དང་། ལོངས་སྐྱུའི་དབང་པོ་ལྔ་ལྷན་ཤེས་དེ་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། ཙན་བྱ་གོ་མིས། དབང་པོ་ལྔ་ལྷན་ཤེས་གང་། །དེ་ཡི་
ལོངས་སྐྱེད་རྫོགས་སྐྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་སྐྱུ་དེ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འོག་མིན་ཏུ་ལོངས་སྐྱུ་

འཁོར་བཅས་ཁོ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་

ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོ་མིན་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ འཛིངས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་
འོག་མིན་སྐྱ་ག་པོ་བཀོད་པ་

ཁོ་ནར་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་དེར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་དབང་གྲགས་པས། དཔལ་ལྷན་སྐྱ་ག་པོ་བཀོད་པར་དོན་དམ་ཐུགས་སྙུ་རྒྱུ་ཁྱུང་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྒྲེ།
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

གཙང་མའི་གནས་ལྔ་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། སྐྱལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཛང་རྒྱ། ཞེས་དང་། དབང་ལྷ་ག་
ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་མཆོག །

@024A ༄། འོག་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེས་གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་དེར་འཛིངས་སྐྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱང་། གནས་གཙང་གི་གོང་

དུ་ཡང་དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་

གནས་འོག་མིན་སྐྱབ་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོང་པ་དེར་ལོངས་སྐྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དང་། ཁ་ཅིག་ །ལོངས་སྐྱ་མཐའ་དག་གཞི་དང་སྤིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་གནས་འོག་མིན་

དེར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་མིན་དེ་ཐུབ་པ་གངས་ཆེན་འཆོ་བཀྱགས་པའི་གནས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདི་ནས་མན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུ་གསུམ་འདས་
པ་ན་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་

དེར་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆེན་པོ་དུ་མས་འདོད་མོད། རང་ལྷགས་ལ་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དག་སྦྱོར་གྱི་

སྒོ་ནས་རང་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིང་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ལོངས་སྐྱའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དང་པོ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་

ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་

དུས་བཅུ་ཀ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ས་བཅུ་པོ་ལ་གནས་ནམས་གྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །སྐྱལ་

སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱ་མཐར་ཐུག་དེ། ལོངས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་སྐྱ་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡི་པའི་གཟུགས་
སྐྱ་གང་རུང་

@024B གང་ཞིག །དེ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐྱལ་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལོངས་སྐྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན་སྤོ། །མ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཟུགས་སྐྱ་མཐར་ཐུག །ལོངས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། ལོངས་སྐྱ་དེ་ངས་

པ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་ཀྱིས་སྤྲུས་པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཤ་སྟག་གིས་བསྐྱར་བ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྟིང་མ་སྟོངས་
ཀྱི་བར་དུ་སྤངས་ལས་

འདའ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་བཞུགས་པ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་འབའ་ཞིག་གསུང་པ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ༥ ༥ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་

སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །འོངས་སྐུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོངས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ངག་དབང་

སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་དམ་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། གསལ་བ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ།
རྟགས་དེར་ཐལ།

གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་དའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དའི་མཚན་གཞིར་སྟོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐྱུ་དེ་ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་

@025A ༄། །མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་མི་སྟོན་པར་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་
བྱབ་ཟེར། མ་གྲུབ་ན་

དེར་ཐལ། དེ་དའི་བར་དུ་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱུ་དེ་སང་གི་ ༄ བདུ་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དོན་དབང་བཅན་བར་བྱས་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་
བ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དེ། སྟོན་དང་སྟེ་མའི་དུས་སྐྱུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སང་གི་དུས་སྐྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཏྲགས་དེར་ཐལ། སང་གི་དུས་ཀྱི་
དངོས་པོ་དེ་དེ་

རིང་གི་དུས་སུ་མིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་ངོ་ཁང་པ་ཞིག་པ་དེ་སྤྱི་འཛིན་དུས་སུ་མིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྣམ་པའགད་དང་འགལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་
ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྤྱོད་མིད་དེ། ལོངས་སྤྱོད་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་

འབའ་ཞིག་གསུངས་ཞེས་པའི་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་གསུང་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་གཅོད་གྱི། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའམ། ཐེག་དམན་གྱི་
མདོ་དེས་བསྟན་པ་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མིད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་ཡིན་ན། བྱང་འཕགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཡན་ཆད་ཤ་སྟག་གིས་བསྟོར་བའི་ཕྱིར།

@025B ཟེར་ན། མ་བྲབ་བོ། །ཁ་ཅིག །འོངས་སྐྱུ་དེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདུལ་བྱའི་མེས་པའི་དབང་གིས་སྐྱུ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲབ། མ་བྲབ་
ན་དེར་ཐལ། རྒྱུད་གླུར། ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྒྲ་ཚོགས་

ཀྱིས། །ཁོར་བྱ་དེ་དངོས་མི་སྒྲུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས། །བྲབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྒྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །འོངས་སྐྱུ་འཁོར་དུ་བྱུར་པའི་ས་
བརྩུ་ཀ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་མེད་

པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། ས་བརྩུ་པ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། ས་བརྩུ་པ་ཡ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་
དུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་

ཞིག །ཤུའི་པས། ཚོག་གསལ་ལས་དེ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲབ་སྟེ། སྒྲ་མ་ནི་འབྱུར་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར། །མཚན་བཟང་།གཉིས་པ་

ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་བཤད་པ་དང་། དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་
ལོའི་མཚན་དང་རྩས་སྒྲུལ་

ཞབས། །ཞེས་པ་ནས། འདྲ་བ་འདི་དག་སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན། །ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་སྐྱབ་བཅད་པ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་སྒྲིལ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་

ལོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྗེ་མ་བའི་ལྷ་བྱ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ལ། འཕྲོས་ནི་སྤར་གྱི་དེའོ། །ཆོག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐྱའི་མཚན་འདི་དག་
སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སྐྱབ་གང་

@026A ལྷ། །དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་གང་ཞེ་ན། ལོངས་སྐྱའི་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ་དང་། རྩས་སྒྲུལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཤིན་དུ་གནས་པ་དང་། ཕྱག་དང་
ཞབས་གྱི་སོར་མོ་རྣམས་དྲ་བས་

འབྲེལ་བ་དང་། ཡུག་དང་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱུ་འདི་ཡི་ནི་ཡུག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་ཡུག་གོང་གཉིས་དང་ལྷག་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དག་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་
རྣམས་རིང་བ་དང་། ཞབས་

ཀྱི་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་སྐྱུ་ཆེ་ཞིང་བྲང་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱ་ཕྱིར་འབྱར་བ་མི་མདོན་པ་དང་། སྐྱུ་འདི་སྐྱུ་ནི་བྱེན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨིན་ཡའི་བྱིན་པ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡུག་
རིང་ཞིང་མཛོས་པ་དང་། གསང་

གནས་འདོམ་ཀྱི་སྐྱ་བ་སྐྱ་བས་སྐྱ་རྒྱབ་པའི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་དང་། སྐྱུ་འདི་ལྷགས་པ་གསེར་ཀྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷགས་པ་འཇམ་ཞིང་སྒབ་པ་དང་། སྐྱུ་འདི་སྐྱུ་ནི་རི་རི་ནས་གཡས་སྟོགས་སྐྱ་
ལེགས་པར་འབྲེལ་ཞིང་འབྲུངས་པ་

དང་། ཞལ་མཛོད་སྐྱས་བརྒྱན་པ་དང་། རོ་སྟོད་སེལ་ཞིང་སྟོད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱུ་འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་རྒྱུམ་པ་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། ལྷགས་འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་དུ་སྒྲང་
བ་དང་། སྐྱུ་ནི་ཤིང་རྩ་

གྲོ་རྩ་ལྟར་འདོམ་གྱི་པན་རྩལ་གྱི་རྩེ་མོ་ནས་བཙལ་བའི་ཚད་ཅི་ཙམ་པ་ཞབས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དེ་ཙམ་དུ་མཉམ་པའི་རྩ་ཞིང་གཤམ་པ་དང་། དབྱར་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷགས་རིང་ཞིང་
མཛོས་པ་དང་། གསུང་ཚངས་

པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་། འབྲམ་པ་སེའི་འབྲམ་པ་འདྲ་བ་དང་ཆོམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། ཆོམས་ཚད་མཉམ་པ་དང་། དེ་ཐགས་བཟང་བ་དང་། དེ་གངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་།
སྤྱན་ནི་དཀར་ནག་གི་ཆ་

@026B མ་འདྲིས་པའི་མཐོན་མཐིང་ཅན་དང་། སྤྱན་གྱི་རྩི་མ་བ་མཆོག་གི་རྩི་མ་དང་འདྲ་བ་བཙས་སོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆོན་དེ་རྣམས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། འདི་ལ་
མཆོན་ནི་གང་གང་གི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་

བཙད་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། མཆོན་གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཆོག་དོན་ནི། འོངས་སྐྱུ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ནི་སོ་
གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡང་དག།

པར་འབྲུག་པའི་ཚུལ་དང་རྒྱ་ཡོད་དེ། མཚན་སོ་གཉིས་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྩ་རྩོགས་པ་དེས་ན་དེ་དག་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
དག་ཀྱང་གང་ཞིན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ།

ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་སྒྲིལ་བ་དང་བསྐྱ་བ་ལ་སོགས་བྱས་པ་ནི་ཕུག་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་འབྲུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲེམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་
བསྐྱན་པས་ནི་ཞབས་རུས་སྤེལ་

བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱ་བ་བཞི་བསྐྱན་པ་ནི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་དང་། བྱ་ཚུལ་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྒྲིན་པ་ནི་ཕུག་ཞབས་གཞིན་ཤུལ་གས་པ་སོགས་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱ་དང་། གསལ་པར་བྱ་བ་

ལས་ཐར་བར་བྱེད་བའི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བའི་རྒྱ་དང་། དག་བའི་ཆོས་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་སྤེལ་བ་ལ་སོགས་ནས། ཁོང་སྒྲོ་མེད་པ་ནི་བའི་རྩི་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་མཚན་
ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་བར་སོ་གཉིས་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག། མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་མངའ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འོངས་སྐྱུ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཚོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

@027A ༄༄༅། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཞེས་བྲ་བ། །སྐྱུ་ལ་པ་
ཚོས་ལ་རྫོགས་

པར་ནི། །འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་ལ་མཚན་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དཔེ་བྱད་རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དཔེ་བྱད་རྣམས་

མཚན་གྱི་འཁོར་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་རྣམས་མངའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་གྱི། །དག་དང་མངོས་
དང་གསལ་བ་ནི། །བཅུ་

དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩོམ་གཅོད་ལས། མཚན་དཔེ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་

བར་འདོད་ན། འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལྟ་བར་
འགྱུར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་

བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ལྷགས་པ་གསེར་མདོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ལྷགས་པའི་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་
ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་

@027B ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་མདོག་སྡོན་པོ་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་སྐྱན་སྐྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་
འབད་པར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གསེར་

འདྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གསེར་ལྟར་དག་པ་ལ་བྱའི་སེར་བ་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་རོ་མི་ཞེས་པ་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་
སྒྲུང་བཟེན། རོ་མོ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན།

རོ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རོ་ཞེས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱུ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རོ་
མཆོག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ཤ་རུས་དང་ལྷགས་པ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོམས་སོགས་ཡོད་

བ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐུ་ལ་ཤ་རུས་དངོས་གནས་པ་མེད་དོ། གསེར་འོད་ལས། སྐུ་ལ་རུས་པ་ཁྲིག་མེད་ན། །ཞེས་པ་དང་།
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་མདོ་

ལས་ཀྱང་། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ནི། སོ་བ་དང་ལོང་ག་མེད་དོ། །རྟག་གམ། བྲག་གམ། མཆིལ་མའམ། ངར་སྐབས་སམ། ངན་སྐྱགས་སམ། མི་གཙང་བ་མེད་གྱི།
ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་འཇམ་བུའི་རྩ་པོ་གསེར་གར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོང་སྟོང་མ་ཡིན་པ་བུ་ག་མེད་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་ཕྱི་བྱེད་དོན་རྒྱུ་ཡང་། འཇམ་
བྱེད་ཀ་ཙུ་ཡིན་དེ་ཀ་ལྟར་རེ་ག་

@028A ལྟོ། །ན་བདེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་གྲོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིམ་ལྡན་ལས་ཀྱང་། ཁོང་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད། །ཅིས་དང་། གཞུང་
གཞན་དུ་མར། སངས་རྒྱས་

འཕགས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་བཟོད་ཀྱི། སྐྱ་ཡང་དོ་རྩེ་འབར་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱའི་ཆ་ཤས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དོན་ལ་ཕྱི་མ་འདོད་དགོས་པར་སྒྲུང་ཡང་། རེ་ཞིག་སྒྲ་མ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ཙམ་མོ། ། ༥། །རང་ལྷགས་ལ། རང་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དུ་མ་ལས་
འཁྱུངས་ཤིང་རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་

གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོར་མཚོན་པ་ཞིག་མཚན་དང་དེ་གཞན་རྒྱད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་དཔེ་བྱད་ཀྱི་དོན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྒྲར་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པར་འདོད་དགོས་པས་གཟུགས་སུ་

ཁས་ལེན་དུ་རུང་ཡང་རྟུལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་བེམ་པོ་མིན་པར་བཞེད་པ་ནི། རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། ། ༥། །གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་
དང་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་

རྒྱུ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་
ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་པ་ནས།

གཡུང་དྲུང་འབྲེལ་བས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཆོག་དོན་ནི། འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྱི་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་
གང་ཞེན། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་

@028B ལྟ་བུ་དང་། དེའི་མདོག་སྒྱུ་པ་དང་། དེ་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་ནམས་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་རྒྱས་བ་དང་། དེ་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་མི་མངོན་པ་དང་། དེའི་མདུན་པ་མེད་པ་དང་།
ལོང་བྱ་མི་མངོན་པ་དང་། ཞབས་རིང་བྱང་མཉམ་

བ་སྟེ་བཅུ་དང་། སེངྒེའི་དང་། སྤང་ཆེན་གྱི་དང་། བྱང་པའི་དང་ནི། བྱ་མཆོག་གི་སྤྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གཡས་སྟོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མངོས་པར་གཤེགས་པ་དང་། དྲང་པོར་
དང་། སྤྱ་འབྲེལ་བག་ཆགས་པ་དང་། དེ་

བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་དང་། དེ་སྒྲོམ་ཕྱ་སོགས་རིམ་པར་འཛམ་པ་སྟེ་བཅུ་དང་སྟུ་གཙང་བ་དང་། དེ་འཇམ་པ་དང་། སྟུ་དག་པའི་བྱད་པར་དང་། སྟུ་འི་མཚན་ནི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་། སྟུ་ཡི་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེ་བའི་ཁོ་ལམ་ཡངས་

ཤིང་བཟང་བ་དང་། གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་སྒྲོམས་པ་དང་། སྟུན་གཉིས་ནི་ར་རི་སོགས་མེད་པའི་དག་པ་དང་། སྟུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། སྟུ་ཁྱམ་པ་མེད་པ་དང་། སྟུ་རྒྱས་པ་སྟེ་
བཅུ་དང་། སྟུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་

པའི་བྱད་པར་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆོགས་རིང་ཐུང་གི་ཆ་ཤས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། གཟིགས་པ་སྟོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་དང་། རྟེན་སྐབས་
མཚམས་ཀྱི་དབུ་བྱུམ་པ་དང་། དཀྱུ་

སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། དཀྱུ་མ་རྟོངས་པ་དང་། ཕུལ་ལ་མ་སྟོ་བ་མཐོང་མན་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྟེ་བ་ནི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་སྟོགས་སུ་འབྲིལ་བ་དང་། སྟོད་ལམ་ཀུན་
ནས་ལྟ་ན་སྟུག་པ་སྟེ་བཅུ་དང་།

ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་ནི་མི་བའི་གནག་བག་མེད་པ་དང་། སྤྱག་ནི་ཤིང་བལ་སྒྱར་འཇམ་པ་དང་། སྤྱག་རིས་མདངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཟབ་པ་དང་། དེ་རིང་བ་དང་། ཞལ་ནི་ཉ་
ཅང་མི་རིང་བ་དང་། མཆུ་ནི་བིམ་པ་སྒྱར་

@29A ༄། །དམར་བ་དང་། ལྷགས་མཉེན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། ལྷགས་དམར་བ་དང་། གསུང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། གསུང་སྟོན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། མཆི་བ་རྒྱུ་མ་
པ་དང་། དེ་རྫོབ་དང་། དེ་

དཀར་པ་དང་། དེ་མིང་ཐུང་མཉམ་པ་དང་། དེ་བྱིན་བྱིས་སྤྲ་བ་དང་། ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མ་ཐོ་བ་དང་། དེ་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི་བཅུ་དང་། སྤྱན་ཡངས་པ་དང་། རྩི་
མ་སྤྱག་པ་དང་། སྤྱན་པ་སྤྱི་འདབ་

མ་རངས་པ་འདྲ་བ་དང་། མྱིན་ཚུགས་ཤིང་བ་དང་། མྱིན་མ་འཇམ་པ་དང་། དེ་སྒྱུ་མ་པ་དང་། དེའི་སྒྱུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། ཡུག་ཤིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སྒྱན་ཤིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་།
སྒྱན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་རྣམ་

པར་སྤངས་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། དེ་དབྲེས་ཆེ་བ་དང་། དབུ་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། དེ་སྦྱག་པ་དང་། དེ་འཇམ་པ་དང་། དེ་མ་
འཇོངས་པ་དང་། དེ་མི་གཤོར་བ་དང་།

དེ་དྲི་ཞིམ་པས་སྐྱེས་བྱ་ཡི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེུ་དང་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རི་མོ་དང་གཡུ་བྱང་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་པ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུར་མདོ་ལས་བཤད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་

གྱི་འགྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་བྱུང་དང་། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀྱན་བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་ཞིང་དུ་
དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྐྱེས་

པར་བྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་
གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྐྱུར་བ་

@029B ཡིས། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུ་འེ་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
དག། །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་

གང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱད་ནི་བསྐྱར་བ་ཡིས། །སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གི། །མཚན་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་༥ །།བཞི་པ་སྤྲུལ་སྤྲུ་
ནི། །གང་གིས་སྤྲིད་

པ་ཇི་སྤྲིད་བར། །ཞེས་པ་ནས། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུ་རྒྱ་མི་འཆད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། །དོན་ནི་འབྲེལ་པར། །ཤུགས་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་གང་གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྲིད་བར།
ཞེས་པ་ནས།

སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་རྒྱ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །འཕྲོས་ནི། །རབ་འབྱོར་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལ་སྟོབ་པ་ནི་ཚོས་དེ་དག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་

རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་
འཕྲོས་སོ། །འདིའི་སྐབས་

སྤྱ་གཉིས། ཚོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པར་ཤུག་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སྐྱ་གང་གིས་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པའི་ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྔ་བའི་སྐྱ་དེ་
ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱལ་སྐྱ་

ཡིན་ནོ། བྱོད་དུས་སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་པར་དག་མ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་སྤྱ་སྒྲུང་ནས་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་གཟུགས་སྐྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

@030A ༄༄༅། །མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག། ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྔ་ན་པའི་སྐྱ་དེ། སྤྱལ་པའི་སྐྱ་འི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ།

ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་རང་ཉིད་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་པའི་སྐྱལ་སྐྱུ་དེ་རི་བོང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུད་འགྲོ་ཡིན་པར་
ཐལ། རི་བོང་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་བ་དེ། སངས་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་
པ་ལ། སངས་

རྒྱུ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་བ་དེ་སངས་རྒྱུ་དང་། དེས་རྟུ་ཤིང་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་བ་དེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་
རྟུ་ཤིང་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་བ་

དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟུ་ཤིང་ཏྲ་སྒང་དུ་སྐྱལ་བ་དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་སྐྱུ་དངོས་
གྱིས་སྐྱལ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་རང་དུས་སྤྱོལ་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་སངས་རྒྱས་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་

རང་གི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་སྤྱལ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་གྲགས་ཚོད་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་མོད།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་

@030B ལ་དེར་མ་ངེས་ཏེ། མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དང་། ཀྱན་དགའ་བོ་གཉིས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་སྤྱལ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དུས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པས་དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་

ཟག་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་གི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། ཚུ་ནང་གི་ཁྱེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྤྱལ་
སྐྱ་ཡང་ལོངས་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་

ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཐུང་མ་ལས། རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་བ་ལས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་

འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱད་བཞིན་དེ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་བྱད་བཞིན་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། མྱོ་ ། །རང་
ལུགས་ལ།

ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟན་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་གཟུགས་སྤྱོད། སྤྱོད་སྤྱོད་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ནི་སྤྱར་ལྟར་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བཟོ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བཟོ་བོ་བར་ཤུགས་
འདུད་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི། ལྟའི་བྱ་དམ་

པ་ཏོག་དཀར་ལྟ་བུ། མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་གང་
ཞེན། ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱད་བླ་མ་ལས།

@031A ཨུ། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷམས་སུ་ཞུགས་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙན་མིའི་འཁོར་དབྱེས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་
འབྱུང་དཀར་བ་སྟོད་

པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་བཙམ་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། །སྤྱང་ན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༥ གཉིས་པ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟོང་འདིའི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅིས་པའི་བར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་
པར། དང་པོར། འགྲོ་བ་

བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ནས། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་
སྟིད་པར་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འཕྲོས་ནི། རབ་འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གསལ་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ནས་བྱང་

ཆེན་དེ་དག་ཆེད་དུ་བསམ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མི་མཉམ་པ་རྫོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་
ཅན་ནི་སྤྲུངན་

ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་ལས་འཕྲོས་སོ། ཆོག་དོན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཙུ་འགྲེལ་

@031B གྲི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྐྱལ་སྐྱུ་དང་འབྲེལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྲིས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་ལ་མཇད་པ་ལྟར་ན། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་
པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་འདིའི་འཕྲིན་

ལས་ནི་ཚེས་ཅན། བྱོད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་ཅིག། ཡེ་ཤེས་ཚེས་
སྐྱུ་འི་འབྲས་

བྱར་བྱར་པའི་རྣམ་དཀར་གྲི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་འི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་འི་རྒྱར་བྱར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྲི་ཚོགས་ལམ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། །མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲོ། །ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། ལམ་ལྷགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ལམ་མ་ལྷགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་

པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དང་།
བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་སོགས་
ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་

ལས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ་བཀོད་པའི་ཆ་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྤྲེས་བྱས་ཤིང་གཤགས་པའི་
རྩོལ་བ་ནི་སྤྲེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཅིང་།

@032A ༄། །དུམ་བྱར་གཤགས་པའི་ཆ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་

དད་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་། བསམ་གཏན་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཇད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཇི་སྐད་དུ།
ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འགོ་བ་

དང་། །མ་དྲངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྤྱད་པའི། །ཡུན་ཚོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །མཁའ་ལྷན་གྱི་མཆོད་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་རྒྱ་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད་དོ། །

དབྱེན་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཉར་བདུན་ནོ། །མཁའ་ལྷན་གྱི་མཆོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འཕྲིན་

ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པར་འཇོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲོ། །ཁ་
ཅིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་

ལམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།

@032B བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། མ་བྱལ་ཟེར་ཡང་མ་བྱལ་བོ། ༥ །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་ཉིར་དུག་ཡོད་དེ།

གཏུལ་བྱའི་འགོ་བ་རྣམས་ཞི་བ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བ་རྣམ་བཞིའི་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་

འབྲས་སྤྱག་ཀྱན་དང་བཅས་པ་ཡི་དོར་བྱ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲང་བྱར་རྟོགས་པའི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གནས་ལུགས་
ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་

ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པའི་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་བགོད་པའི་ལམ་དགེ་བ་བརྩའི་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་

སྒོམ་བྱང་གིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་བཞི་དང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཟད་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
གཅིག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བད་

ཅམ་གྱིས་བཏགས་པར་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འགོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ས་གསུམ་པའི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འགོད་པ་
གཉིས་བསྒྲུམས་པས་གཅིག་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་། ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་
སློན་པར་མཇུག་པའི་ས་

@033A གྲུ་། །བདུན་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་། ལྷག་མ་བཙོ་ལྔ་དག་ས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
བཙོ་ལྔ་ཡོད་དེ། ས་

བརྒྱད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་འགྱུར་བ་བརྟོག་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་
འགོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

དཀོན་མཆོག་བཏགས་པ་བའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་དེ་དང་བཞི། ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟར་བར་འཛང་རྒྱ་
བར་ངེས་པའི་ས་དགུ་པ་ལ་དང་། སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཚད་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གཉིས། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་སངས་རྒྱས་བསྟེན་ནས་དེའི་ཚོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་
སྐྱབ་པའི་ས་བརྩ་པ་ལ་འགོད་

པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པའི་དེ་ལ་དང་། ལས་ལྷ་རགས་རྣམས་ནི་རྒྱད་མི་བཅ་བར་རྟོགས་པའི་དེ་ལ་དང་། བདེན་བཞི་རྫོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་ལ་དང་། ཡུང་པོ་
གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པའི་དེ་ལ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི། དེ་སྐྱེད་པའི་གཞི་བདེན་འཛིན་པལ་ཆེར་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་དེ་ལ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
པར་བྱང་བ་རྫོགས་པའི་དེ་

ལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་དེ་ལ་དང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟུངས་ལས་འདས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པར་མངོན་སུམ་
རྫོགས་པའི་ས་བརྩ་པ་ལ་

@033B འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པ་ཡོད་དེ། མཆོག་གི་རྒྱལ་རྒྱས་གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་གནས་པའི་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་
འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་གྱི་སྒྱུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་མ་ལམ་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྒྲོར་ལམ་ལ་བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག།

ས་གནིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་གཅིག། བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་གསུམ་ལ་གཅིག། བདུན་པ་ལ་གཅིག། བརྒྱད་པ་ལ་བཞི། དགུ་པ་ལ་གནིས། བརྩ་པ་ལ་དགུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གཅིག་སྟེ་
བསྟོམས་ས་ན་ཉིར་བདུན་དུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། ༥ །གསུམ་པ་བསྐྱུལ་དོན་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གསུམ་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤར་དོན་བསྐྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུ་ནས་འདིར་དོན་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱུ་ན་པ་ནི།
མཆན་ཉིད་དེ་ཡི་

སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དྲུག་། ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི།
ཞེས་པ་ནས། དོན་བསྟུས་པ་

གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། ཁོ་ག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྟོགས་སྐྱེན་གྱི་དོན་བརྒྱད་ལས། དོན་བསྟུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་

དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཙེ་སྒྱུར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་ངེས་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་
དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་སྒྱུར་བ་མཐར་

@034A ༄། ཟུག་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་དང་ནི་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་དོན་གསུམ་ཏུ་བསྟུ་བ་ནི།
ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་

གསུམ་པོ་རྒྱ། །ཞེས་པ་ནས། རོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། ནང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། རོན་བསྐྱུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །ཚིག་དོན་ནི།
མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་

ཅན། སྦྱོར་བའི་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ངོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་

ལས་ནི་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདིར་ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲ་མ་ལས་
དོན་བསྐྱུས་པ་གཞན་ཏེ་རྣམ་

པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིག་མང་དོགས་ནས་འབྲེལ་པའི་མགོ་མཇུག་གི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་མ་
བྲངས་ལ། འབྲེལ་པའི་དོན་

ཡང་རྩ་བའི་དོན་བཤད་པས་འབྲུབ་པ་དང་། རྩ་ཚིག་གི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། འཇུག་པ་བདེ་བར་བསམས་ཏེ། རྩ་བའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་
ཏེ་བྲིས་སོ། །ཚིག་དོན་གྱང་

@034B མཐའ་དཔྱོད་པའི་ཆོ་བདར་ལ་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅུམ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཚིག་རྣམས་མཚལ་གྱིས་ཕྱེ་བ་ནི། གོ་བདེ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་
གཞན་འབྲིང་སྟིད་ཆོ་མཚལ་གྱིས་འབྲེད་པ་མ་

སྟོགས་ན། ལྷག་ཚས་བྲིས་བ་ལ་རྒྱ་སྐྱེག་དང་ཁ་ཆེའི་གྲུར་གྲུམ་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྩུས་བྱུགས་ཏེ་དབྱེ་བར་བྱའོ། ། །སྒྲིས་པ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྟུས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྟོ་
བཟང་བྲགས། །

དང་དེས་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཆེན་པོ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་མངོན་ཕྱོན་ཏེ། །ཐུབ་དབང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་ལེགས་སྟོན་པ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་བཟོད་
བྱ་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གསལ་བར་

མཛད། །རྩལ་དེའི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ནས་མཁས་མང་གིས། །ཡབ་སྤྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་གཞུང་། །ཆོག་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཤད་མང་མཛད་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཀུན་
རུ་དར་མར་བྱས། །དེང་དུས་ཕྱོགས་

འདིར་བསྟན་འཛིན་ནང་སོ་ཞེས། །ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་རང་གི་དགོན། །ཅོ་ནེའི་ཆོས་སྤྱིར་འཆད་ཉན་བསྟན་པའི་རྒྱན། །སྟོན་མེད་གསར་དུ་སྤེལ་སྤྱིར་ལེགས་པར་
བཅུགས། །དེའི་ཆོ་སྒྲ་མའི་ཐག་མ་ཉིད་གྱུར་

བ། །རབ་འབྲམས་སྤྱོད་བ་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས། །བཤད་བྱའི་རྒྱན་ལ་ཕན་པར་སྤྱིད་སྦྱིམ་སྟེ། །རྒྱན་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱེད་བཅས་འདི་གིས། །གང་འདི་ལྷག་བསམ་འོ་མཚོ་ལས་
འཁྲུངས་སྤྱིར། །རང་དོན་ར་

འི་འི་མཁ་ལྷ་པར་དཔོན། །མཁས་མང་གཞུང་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་བཟོད་པའི་དྲུལ་གྱིས་མ་གོས་སྒྲིམ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེ་དཔག་དཀའ་
བས། །བདག་ནི་སློབ་གྲོས་དམན་ཞིང་སྦྱངས་པ་རྒྱུ་། །

@035A ཨྲ། །མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཉེས་སྲིད་ན། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་སྒྲུབ་གཞོང་ཞིང་འགྲོད། །འབྲུལ་པ་ཀུན་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་དུ། །གསུངས་ཕྱིར་ཟབ་དང་
རྒྱ་ཆེའི་གནད་

རྣམས་ལ། །འཕགས་བོད་པའི་ཆེན་འགའ་ཡང་འརྒྱུག་དཀའ་བར། །མཐོང་ན་སྦྱོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མི་འབྲུལ། །ཅི་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་གཞན་དག་ཡོད་བཞིན་དུ། །སྟོང་གྱིས་འཆད་
འདི་འཐད་པ་མིན་ཅིན། །

སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་གང་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱང་། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ལ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དགོངས་འབྲེལ་ཡིན་
གྲགས་པ། །བཅུ་ཕྱག

ཟུང་ལས་ལྷག་ཡོད་དེ་དག་ཀྱང་། །སྒོས་པར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་སྲིད་པ་བཞིན། །འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ལའད་པ་འདི་ཉིད་ལས། །རང་གི་མོས་པ་གཙོར་བྱས་བརྗོད་གྱུར་པ། །མང་ཐོས་དམ་
པའི་གཟིགས་ངོར་མི་འགལ་

མོད། །སྤྱོད་པ་རེའི་མིག་ཅན་དག་ལ་འགལ་བའང་མཆིས། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒོ་གྲོས་དོན་གཉེར་ལ། །སྒྲན་པར་གྱུར་ཆེ་གཟུ་བོར་མི་གནས་ཤིང་། །སྒོ་མིག་སྤྱོད་པ་ལྷུང་ལིང་ཉོག་གིས་
བསྐྱིབས་པས། །ཇི་ལྟར་

སྒྲས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཟད། །རྒྱལ་ཡུམ་བགྲོད་གཅིག་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལམ། །ལམ་མཆོག་འདི་འདྲ་བདག་འདྲས་འཆད་རྒྱས་མིན། །མིན་ཡང་འཆད་ཚུད་ཚུམ་ལ་འངས་པའི་
དབྱངས། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་

ཁ་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ། །གང་འདི་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དོན། །དོན་མིན་འདྲ་བར་རིང་བཞག་སྒྲ་ཆོགས་ཆོག། །ཆོག་གི་འཕྲིང་བར་སྤེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། །ལ་ལའི་བསྐྱུས་དོན་ཙམ་ཞིག་
ལྷ་བྱུང་མིན། །སྒྲོན་

@035B ཉས་སྒོན་མིད་ལེགས་བཤད་འཆད་དཀའ་ཡང་། །སྒོན་སྒོན་སྒོན་གྱི་དམ་པའི་གསུང་རང་གཞན། །སྒོན་མ་སྒོན་བཞིན་བཤུས་པ་མ་ཡིན་པར། །སྒོན་ཚ་སྒོན་གྱི་རྒྱལ་བས་གསུངས་
པ་ལས། །ཆོས་ཟབ་ཟབ་དང་

རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་སྒོན་པ། །རྒྱལ་ཡུམ་ཡུམ་མཆོག་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན། །གང་དེ་དེ་ལྟར་གསལ་མཛད་མ་པམ་པའི། །དགོངས་དོན་དོན་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད་སྟུང་སེམས། །འདིར་
འབད་ལས་བྱུང་དགེ་བ་

གང་སྒྲའི་རྒྱན། །དུས་གསུམ་ནམ་དཀར་གྱུང་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ། །འགྲོ་ཀྱན་ལམ་མཆོག་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །སྒྲ་མིད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་ཕྱིར་བསྐྱོ། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་
ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ནི། །

བྱད་པར་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་པའི། །བཤད་སྟུབ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་གྲས་པར། །བྱབ་པའི་དགའ་སྒོན་རིང་དུ་གནས་བྱུང་ཅིག། །ཅེས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་
པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཁས་པ་དགུས་པའི་མཆོད་

སྒྲིན་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོག་འབྲེལ་སྒྲི་དོན་མཐའ་དཔྱོད་བྱང་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྒྱུར་བའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་བར་འདི་བཞིན་སེར་སྤྲད་གྲ་ཚང་གི་མཁས་གྲུབ་
ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཡིག་ཆའི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྟུས་ནམས་སྒྲོས་བཤད་

དང་། ཁ་སྐོང་། མཐའ་དཔྱོད། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁས་ལེན་མི་གསལ་བ་རྣམས་འདིར་གསལ་ཡོད་པར་བཏིན་སྲ་དུས་སྒོ་གསལ་བ་རྣམས་ནས་ཡིག་ཆ་དང་བྱང་སྒྲིལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་མུས་
དང་། མཁོ་གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་རུང་། གསུང་བར་ཅོ་ནི་དགོན་ཆེན་དུ་བཞུགས་པ་དུས་འགྱུར་དབང་གིས་སྒྲར་ནས་མི་བཞེས་

ཟིན་འདུག་པས་ད་པན་སློབ་གཉེར་བའི་ཁྲོད་དུ་ཡིག་ཆ་དགོན་གཤེས་གྲ་ཚང་མཁན་པོ་རྒྱལ་ཤོང་སློབ་ཐང་བསྟན་འཛིན་དང་། དགེ་བཤེས། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་གསུང་
པར་ཞིག་འགྲུབ་ཐབས་བྱགས་གཉེར་ཆེ་བ་དང་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀྱན་པན་བདེའི་རྩ་བ་རྒྱལ་

@036A ༄༄༅། །བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྐྱབ་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཆེད་སེར་སྤྲད་གཞུང་པ་གྲ་སྒྱུ་བཅར་མཁན་དུང་དྲུག་མ་ཤོང་རྣམ་སྲས་པ་བྱབ་
བསྟན་ནོར་བཟང་ཤག་ཚང་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱ་སྦྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱིས་

གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་ཅི་ནིའི་བར་རྩིང་ཁྱུངས་དག་རང་ལམ་ཕྱི་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལུགས་པོ་སྟག་ལོར་གསུང་བར་དུ་ལེགས་བསྟན་ཐོག་གྲ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་དུ་བཞུགས་
སྟ་གསོལ་བའོ།། །།འདིར་འབད་དག་བའི་ས་བོན་ལེགས་སྒྲིན་ཐུབ་པའི་རིང་

ལུགས་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །བསྟན་འཛིན་རྒྱུག་བྱེ་བ་རྣམ་ཅིན་ཀུན་དགའི་མེ་ཏོག་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས། །མ་ཙོར་ལམ་བཟང་འབྲས་བུའི་ཁྱུང་ཆེན་བསྟན་སྲིད་འགྲོ་པན་བྱུངས་སུ་
དུང་། །སྒྲ་མེད་ཞི་བའི་གྲིབ་བསིལ་

སྟུམ་པོར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་དབྱགས་འབྲིན་ཤོག། །།དག་ལེགས་འཕེལ།